

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.
Bulev. Regele Ferdinand 4/22.
(József főherceg-ut.)

Sürgönyeim: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.
Fél évre ... 420 Lej.
Negyed évre ... 210 Lej.
Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjszabás szerint.

Egyes szám ára 4 lej,
vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Minisztertanács
foglalkozott a Népszövetségi napirenddel. — Hitelt kap a CFR. és a posta.

(Bucuresti, szeptember 3.) A kormány tagjai tegnap délután Vaitoianu helyettes miniszterelnök elnöklésével Sinaiában minisztertanácsot tartottak. Duca külügyminiszter, aki ma a Simplon-nal Genfbe utazik, ismertette a Népszövetség szeptemberi ülészakán napirendre kerülő problémákat és Romániának ezekkel szemben elfoglalt álláspontját. Közölte, hogy a kisebbségi vádakra vonatkozó anyagokat összegyűjtötte és a kormány válaszáat a Népszövetség elé fogja terjeszteni. A minisztertanács ezután száz millió lei hitelt szavazott meg a besszarábiai utak helyreállítására. A CFR. autonómiájára vonatkozó törvény alapján kinevezték az állandó igazgatóság tagjait, amelyek elnöke Popescu, tagjai Constantin Busislaw, Corneliu Balteanu és Miti. Ezenkívül a nagyvezérkar, a pénzügyi és ipari minisztérium képviselői is helyet foglalnak az igazgatóságban. A minisztertanács huszonöt milliót szavazott meg a Bucuressti telefonközpont és hatvanöt milliót a vasúti kocsi-park kijavítására. Mardarescu hadügyminiszter bejelentette, hogy a kommunis ták sorozatos merényleteket terveznek a municioraktárak ellen, ezért szigorú intézkedéseket léptetett életbe azok fokozottabb őrzésére. Ferdinánd király hazaérkezéseével a minisztertanácsra ruházott uralkodói előjogok visszaszálltak a királyra. A vonatkozó dekretumot a Monitorul Oficial legközelebbi száma közli. A minisztertanács végül a chisinaui mezőgazdasági kiállítás megnyitásának programjával foglalkozott.

Román—jugoszláv
feszültség.

(Belgrád, szeptember 3.) A sajtó nagy felháborodással ír a „Románia” cikkéről, amelyben a nemzeti párti hivatalos orgánus a Bánát ügyével foglalkozik. A lapok azzal fenyegetőznek, hogy az ilyen cikkekre csak barátságosan magatartás lehet a jugoszláv kormány válasza. Inetékes helyen azonban megállapítják, hogy a „Románia” cikke kizárólag párt-politikai célokat szolgál. A Viitorul társulat arra, hogy a román kormány a legbarátságosabb érzeléssel viseltetik Jugoszláviával szemben és nem azonosítja magát a „Románia” támadásával.

Nagy előkészületek a vadászati kiállításra. — Férfi tanerők nem taníthatnak leányiskolában. — Az aradi piac uzsorásai. — Agyonlőtte magát, mert felesége bundát lopott. — Három részre osztják az aradi piacot. — Negyedére csökkent az iparkamarai választók száma. — Hetvenhét évvel a vizsgabizottság elé.

Megverték a riffkabilokat.

Párisból táviratozzák: Fezből érkezett jelentés szerint a riffkabiloknak az egész front hosszában intézett támadása a felkelők nagy veszteségei mellett teljesen összeomlott. Néhány nap múlva megkezdődik az egész fronton a

nagy francia offenzíva, amelyre az előkészületeket már megtették. Az Északamerikai Egyesült Államok damaszkuszi konzuljának jelentése szerint Szíriában a nyugalom helyreállt.

Briand ma megnyitotta a Népszövetség ülését.**A moszuli kérdés. — Németország felvételéről vasárnap tárgyalnak.**

(Genf, szeptember 3.) Ma délután nyitotta meg a Népszövetség tanácsának új ülészakát Briand francia külügyminiszter. A megnyitó ülésen Angliát Chamberlain külügyminiszter képviselte, a többi tagok közül pedig jelen voltak Scialoja olasz, Ishi japán, Kinonos de Leon spanyol, Hymans belga, Morillo Francio brazíliai, Undos svéd, Wewerka csehszlovák és Guani uruguayi megbízott. A megnyitó ülésen érdemleges tárgyalásra nem került sor és így a moszuli kérdés ügyét sem vitatták meg, bár a kérdés elintézését Anglia sürgeti. Angol körökben állítólag azért elégedetlenek a moszuli kérdésben beterveztett jelentéssel, mert a népszövetségi bizottságban gróf Teleki Pál is résztvett, akiről azt hangoztatják, hogy elfogult, mert erősen törökbarát érzelmű. Az opiumprobléma tárgyalására külön bizottságot küldenek ki. Törökország kérésére külön bizottságot küldenek ki a Törökország és Görögország között, a kisebbségek kicserélése körül keletkezett viszály elsímitására. Chamberlain, Briand és Wanderwede belga külügyminiszter a tanács megnyitó ülése után hosszabb megbeszélést tartottak, amelyen elhatározták, hogy a Népszövetség vasárnapi plenáris ülésén ja-

váslatot tesznek Németországnak a Népszövetségbe való felvételére. Londoni jelentés szerint ezzel kapcsolatosan a biztonsági szerződés kérdését is meg akarják oldani. Az ott tárgyaló német delegáció egyik tagja kérte a szerződés szövegének pontos megállapítását a német-cseh, vagy esetleges német-lengyel konfliktus esetére vonatkozóan, amely esetekben Franciaország a Népszövetség előzetes mandátuma nélkül nem avatkozhatik bele a konfliktus elintézésébe.

(Bucuresti, szeptember 3.) Duca külügyminiszter Genfbe utazása előtt fogadta a Rador Távirati Iroda munkatársát és előtte a következő nyilatkozatot tette: A Népszövetség jelenlegi ülészakájának programja nem tartalmaz különösebb jelentőségű kérdéseket Románia számára. Természetes azonban, hogy ez az ülészak is hozzá fog járulni annak a kedvező nemzetközi atmoszférának eléréséhez, amely a konszolidáció érdekében valamennyi nemzetnek legfőbb óhaja. A bennünket érintő kérdések nem a Népszövetség, hanem a Népszövetség tanácsa előtt kerülnek megvitatás alá. Ilyen például a telepések ügye. Meg vagyok arról győződve, hogy az általunk nyújtott felvilágosítások világossá és érthetővé

teszik majd, hogy azok a panaszok, amelyeket egyes népkisebbségi elemek benyújtottak, nem mindig készülnek a szigorú objektívitás szellemében és nagyrészt alaptalanok. A román kormány őszinte és határozott kívánsága, hogy az etnikai kisebbségekkel szemben a legigazságosabb és legloyalisabb politikát kövesse.

A külügyminiszter nyilatkozatáról illetékes körök úgy vélekednek, hogy a román delegáció Genfben konciliáns és békés szellemen fog tárgyalni a kisebbségi kérdésekről.

Egyházi forradalom a nagyszakácsi „csoda” miatt
Kápolnát akarnak építeni a csoda dicsőítésére. — A papság ellenakciója sikertelen.

Budapestről jelenti tudósítónk: A nagyszakácsi „csodálót” küldöttsége ma fölkereste Hoss József dr. kaposvári apátplébánost, Köves Lajos a legianatikusabb látónak vezetésével. A tizenhat tagú küldöttség arra akarta rábírní a plébánost, hogy ismerje el a nagyszakácsi csodát és adja meg a kápolna építésére az engedélyt a csoda dicsőítésére. A küldöttség szónoka átnyújtotta Schandl Károly államtitkár levelét, melyben az államtitkár az apát jóindulatába ajánlja a küldöttségét. Az apátplébános kijelentette, hogy amíg a veszprémi püspöktől utasítást nem kap, nem adhatja meg a kápolna építésére az engedélyt. Megmagyarázta a küldöttségnek, hogy fanatikus kitarításuk tulajdonképpen lázadás az egyház törvényei ellen. A küldöttség nem volt megelégedve a válasszal és a templom előtti terepon, ahol hangosan demonstráltak a maga igazsága mellett.

— Mindenki lát Szakácsiban, csak a papok nem! kiáltották a gyülekezetben, amely csakhamar hatalmas tömeggé növekedett. A tömeg tüntetni kezdett, mire a rendőrség kivonult és szétszórta a tüntetőket. A küldöttség tagjai későbbi megint összeverődtek és kijelentették, hogy hiába akarják őket a hitüktől eltéríteni, ők valóban látták a Boldogságos Szűz alakját Szakácsiban.

— A szovjet amnesztiát ad. Moszkvából táviratozzák: Az orosz szovjetkormány a kommunista forradalom nyolcadik évfordulóján amnesztiát fog adni a legtöbb emigránsnak. Az amnesztiarendelelet október elsején lépne életbe és azt remélik, hogy ennek következményeképpen a két millió emigráns közül egymillió hazatérne.

Az aradi piac

uzsorásai.

Élelmiszerrazzia Aradon.

(Saját tudósítónktól.) A közönség körében mindgyakrabban elhangzó panaszok, amelyek szerint az aradi élelmiszerpiacokon a leglelküsemerelemből ándrágítás uralkodik, arra indították az aradi államrendőrséget, hogy szigorú ellenőrző razziaát tartson. A razzia Licoant rendőrszektör vezetésével folyt le és számos helyen súlyos visszaéléseket fedeztek fel. Megállapította a rendőrség, hogy rendelet ellenére a kofák összehátrólják az élelmiszereket az Aradra jövő termékektől és ezzel mesterségesen emelik az élelmiszerek árát. Az árusítók nem tartják be az elővásárlási tilalmat sem és a város közönsége elől összehátrólják az élelmiszereket, amelyeknek legnagyobb részét elszállítják Aradról. Ennek oka az, hogy időnként egyes élelmiszerekben hiány tapasztalható az aradi piacokon. Az árusítók legnagyobb része indokolatlanul magas árakat kérnek árúért és a rendőrségi jelentés szerint a közönség kénytelen az árakat megfizetni, mert a kofák kartelszerűen foglalkoznak a közönség ellen. A razzia huszonöt élelmiszerárú ellen tett jelentést az ellenőrző bizottságnak és tízenegy asszonyt állított elő, akik nem tartották be a rendelkezéseket és zsarolták a közönséget. Az ándrágítókat és zsarolókat súlyosan bünteti a közigazgatási bíróság.

A cselédek

jelentkezési kényszere.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi háziasszonyoknak és cseléd tartó gazdáknak gyakran volt kellemetlenségük amiatt, hogy nem tettek eleget a cselédbejelentési rendelkezéseknek. Az aradi államrendőrségen működő népesedési hivatal főnöke tudtára adja az érdekelteknek, hogy cselédjeiket a cselédkönyvek kiváltása után be kell jelenteniük a népesedési hivatalban is, ahol a cselédöknek gazdáikkal együtt kell jelentkezniük. A bejelentés elmulasztásáért a cseléd tartó gazda felelős. Azok a munkások, vagy alkalmazottak, akik más városból jönnek alkalmazásba Aradra, kötelesek a népesedési hivatalban jelentkezniük. A jelentkezésnél mindenki hozza magával a katonai igazolványát, állampolgársági okmányait s igazolványt attól a munkaadótól, akihez alkalmazásba lép. Az igazolványra 2.50 lej okmánybélyeget kell tenni. Azok, akik elvesztették személyazonosságát igazolványukat, vagy bármely okmányukat, amelynek kiállítására a népesedési hivatal hatáskörébe tartozik, kötelesek az igazolvány elvesztését egy helyi lapban és a bucaresti Monitorul Oficialban meghirdetni. A hirdetés megjelenése után kérhetik a népesedési hivatalban az elvesztett igazolvány másolatának kiállítását.

Izgalom Párisban az osztrák csatlakozási mozgalom miatt.

A jobboldal fegyveres beavatkozást követel a francia kormánytól.

Párisból jelentik: Az egész francia politikai közvéleményben de különösen Poincaré és Millerand pártjában nagy az izgalom az osztrák csatlakozási mozgalom erősödése miatt. A jobboldal élesen a kormány ellen fordul, amiért a csatlakozási mozgalmat lanyha magatartásával erősödni és elmelegesedni hagyja és rámutat arra, hogy az osztrák csatlakozási mozgalom Poincaré visszalépése óta izmosodott meg. A jobboldal követeli a kormánytól, hogy sürgősen tegyen erélyes lépéseket ugy Bécsben, mint Berlinben.

A „Journal des Debats” megbotránkoztatásnak ad kifejezést.

hogy Loebé, a birodalmi gyűlés elnöke olyan merész, hogy egyik nap Bécsben csinál propagandát a csatlakozás eszméjének, másnap pedig Párisba megy a nemzetközi világkongresszusra. A lap azt kívánja, hogy szükség esetén fegyveresen torolja meg a francia kormány a versaillesi és saint-germaini békeszerződések rendelkezéseinek lábbaltiprását. A Temps szerint az osztrák csatlakozási mozgalom nagyon árt az európai béke ügyének.

A jobboldal körében egybéként az a vélemény, hogy Loebé támogatást nem Párisban a csatlakozási mozgalom számára.

Hetvenhét évvel a vizsgabizottság elé

Vizsgáznak az aradi törvényszék veterán tisztviselői. Fehér fejjel tanulják az alkotmányt és földrajzot. Negyven éves múlt után vigasztalan jövő.

(Saját tudósítónktól.) Meg kell dörgölnöm a szememet, hogy nem álmodok-e, amikor magam előtt látom ezeket az öreg, az élet küzdelmében már ellankadt embereket. Ki ötvenöt, ki hatvan esztendő, köztük, a szenioruk megtréfásan mondván két hetes, vagyis 77 éves. Törvényszéki irodagazgató közülük három, egy főtiszt és egyikük segéd-tisztviselő. Ismétlen, mind ötven és nyolcvan év között vannak, harminc, negyven esztendőt töltöttek Iusticia szolgálatában, tízével mutatnak fel elismerő leveleket a múltból, láttan a titkos minősítési táblázatokat, csak úgy hemzsegnek a „kiváló, szorgalmas, elsőrangú stb.” kifejezésektől. A tisztviselők magyarok, de az imperium átvételekor elsőnek jelentkeztek további szolgálattételre s azóta lankadatlanul robotolnak tovább a köz érdekében.

Mégis valami furcsa rehellettel arra akarják szorítani a három irodagazgatót, névszerint Boda Ferencet 60 éves, szolgálati ideje 40 év, Tripa Jánost 60 éves, szolgál 40 éve és Panián Györgyöt 54 évével és 32 esztendő közszolgálatával, nemkülönben Kovács Ödön 55 éves és 30 éves köztisztviselői múltja visszatekintő irodafőtisztet, sőt még a törvényszék legidősebb tisztviselőjét Kabát Imre segéd-tisztviselőt is 77 évével és 54 éves szolgálati idejével, hogy vizsgáztató bizottság elé álljanak. Ezeknek a veteránoknak iskolagyerekek módjára kellene beülni a padba és szorongva egzaminálni román nyelvből, alkotmánytanból és földrajzból, mert a rendelet így kívánja. A rideg és szigorú rendelet, amely semmi tekintettel sincsen a 77 esztendőkre és ötvenévig az íróasztal fölött aktákba mélyedésre, köztisztletre, családra, gyerekek jövőjére, kire, nemlétre, semmire, még az elkövetkező sivar és kilátástalan jövőre sem, csak a rideg formákra.

És az élet alkonyata elé menő nem akarnak gyermekeké ujhodni s nem ülnek be az iskolapadjába a morózus vizsgáztatók elé. Ők úgy érzik, hogy már öreg a kezük a földrajz-könyv zizegő lapjait forgatni, a lábuk is rogyós,

nem bírnak a hivatali órákon túl a szobában fel-alá járkálva alkotmányt magolni, románul még csak beszélnek mindannyian jól és értelmesen, de hát ki kívánhatja tőlük, hogy deres fövel büllözzék a rendhagyó igéket? Így azután tudják, hogy mert képtelenek levizsgázni két hét múlva, — Istenem! a terminust is milyen veszedelmesen közelre szabták — hát memi fognak a hivatalukból Isten hírével, de negyven meg ötven éves tisztviselői hű szolgálat után egy lej végkielégítés vagy nyugdíjfoszultság nélkül. Ennyit előjáróba, minden bővebb fesszegetés nélkül. Nem harangféreverés céljából, de mert a nyilvánosság elé kívánczik az öt veterán furcsa története.

Ugy szeretném, ha közelebből is megismernek őket azok, akik hosszú évtizedes pályájuk alatt még nem ismerték. Tehát apróságokat ragadok ki az életük-ből, a pályafutásukról, a célokat nem takargatom: hangulatkeítés mellettük. Megérdemlik.

Hatvanból negyven év szolgálatban.

Mindegy, hogy kivel kezdem. Ha például Tripa és Boda irodagazgatókat veszem előre. Egykoruk: hatvan esztendősek és mindketten negyven éve szolgáltak az igazságot. Rendkívül szorgalmas, józan életű és a köztudomás szerint is nélkülözhetetlen tisztviselők, akiknek távozását az igazságügy nagyon meg fogja érezni és szinte elképzelhetetlenek az aktatornyokkal teli hivatalszobák nélkülük. Vagy talán Kovács Ödön irodafőtiszt harminc esztendő munkáját pótolható volna, amikor a bűnügyi osztályt mindenkor a legpedánsabb rendben tartotta. De álljon még elő Kabát Imre segéd-tiszt ur is, az aradi törvényszék életkorra és szolgálati időre nézve egyaránt legidősebb hivatalnok. Hetvenhét éves és ebből már ötvenégyet öröklé a poros aktarengetegek között, mint kiváló, szorgalmas, jó tisztviselő. Egy életcélja volt csak: a becsületes munka, ezért maradt meg tisztos szegény ségben, sovány beamter-kosztos és most a kiszámított lejeget is kiüti a kezéből a vizsga réme,

Az alma nem esik messze fájától.

Panián György irodagazgató a legegyszerűbb tisztviselője a törvényszéknek. Harminckét esztendeje szolgálja az államot, négyszer írásbeli, tízszer pedig pénzbeli jutalomban részesült. Egyik elismerésben a tábla nyíltan munkabéli tulterhetségéért dicséri meg és mert hivatalos időn túl is szorgalommal dolgozik. Alapítója az altruisztikus célokat szolgáló tisztviselő-szervezetnek és letűnt kormányok exponense és protezsájtja.

Minden családtagja közszolgálatot vállal. Apja vámtiszt volt Temeskubinban s a Pesti Hírlap 1902. évi december 22-iki számában így ír haláláról: „Puritán erkölcsű ember volt, akit a vidék lakossága valóságos bálványozott. A falu fiskálisának nevezték. Mindenkinek és mindenkivel csak jót tett. Megtörtént, hogy Szerbiából a Dunán keresztül fegyveres rablók törtek a községbe és bárha a falu végén nyitott ajtó mellett lakott, sohasem bántották. A szerb nép is sokszor felkereste ügyes-bajos dolgaival. Szolgálati ideje alatt egyszer sem volt szabadságon, pedig 38 évet töltött az államnál. Bármily időben és bárkinek szolgálatára állott.” Így. A fia is hasonlóképpen. Ugyanígy. No mert, hát az alma nem szokott messze esni fájától. Régi, igaz közmondás ez.

Két bukott diák: egy öreg, egy fiatal.

Most gondok tornyosulnak a jóságos Panián György és családja fölé. Van egy fia is. Kétszer bukott el. Anghiescu miniszter törvénye jóvoltából az aradi kat. gimnázium VI. osztályában, de ez nem volna még nagy baj, mert a fia szobrász tehetség, gyönyörű verseket is ír, csak fejlesztem kellene benne a tehetséget. De hát miből. Az apát eibuktatja az élet iskolája, a fiut az iskolai élet. Most tanácstalanul nézhetnek egymásra. Az egyik az élet elején, a másik az élet végén torpant meg — a vizsgák miatt.

A panaszok hullanak, mint szétmálló szikláról a tömbök. És szagoldanak lefelé, a titokzatos jövő sivarsága elé. Tél jön. Zimankós, hideg napok. A vizsga tilalomfa gyanánt áll a veteránok elé s nem engedi be őket a hivatalszobák melegébe, ahonnan már negyvenötven éve néztek el a hulldogáló fehér hópelylek. Az idén már fűtetlen hajlékból kérdik: mi lesz velünk.

Pető Gergely.

— Francia kommunisták tiltakozása Románia ellen. Párisból jelentik: A francia kommunisták tegnap gyűlést tartottak, melyen tiltakoztak a tatarbunari felkelés ügyében Chisenevben folyó per ellen. A gyűlésen Torres Henrik ügyvéd, Berton Germaine védője is felszólt és bejelentette, hogy Chisenevbe utazik a vádlottak védelmére. Felszólt még egy besszarábiai munkás is, aki bervesen támadta a liberális pártot. — A román-lengyel szövetség ellen tüntető kommunistákat a bíróság tizenöt naptól hat hónapig terjedő fogságra ítélte.

Ötféle méreggel pusztította el magát.

Az ápolónő tragikus szerelme.

Budapestről táviratozzák: Szilota Ilona az egyik ligeti szanatorium ápolónője volt és ott mindenki szerette a csinos, jómodoru és ügyes leányt. Szilota Ilona azonban szerelmes lett egy 18 éves cigányzenészbe, aki el is akarta venni feleségül az ápolónőt, de a szülei nem egyeztek bele ebbe, mert fiukat tuliatalnak találták a házassághoz. Szilota Ilona jól keresett, rendes életet élt, anyagi gondjai nem voltak. Ma rendbehozta a lakását, felvette a legszebb ruháját és leült az asztalhoz levelet írni. Két levelet akart írni és levélírás közben felehajította az előre elkészített ötféle méreg keveréket. A második levelet nem is tudta befejezni, mert mire az utolsó sorokat írta, tényleg az történt, ahogyan a levelet kezdte: halott volt. Kinyújtott kezében még fogta a ceruzát, amikor a István-uti lakásban benyitottak hozzá. A szerencsétlen leány kokainon kívül nagymennyiségű aszpirint, brominált kodeint és bromot vett be. A vigkedélyű leány nemrégiben már emlegette, hogy öngyilkos lesz, de kijelentését senki sem vette komolyan. A szerelmes ápolónő holttestét beszállították a törvényszéki orvostani intézetbe, ahol felboncolják.

Van gázvilágítás

— mégis sötét a város.

(Saját tudósítónktól.) Az aradi városháza környékét esténként ragyogó fényvel árasztja el az a két gázlámpa, amelyet a város nemrég felállított. Szinte nagyvárosi külsőt ad a városháza környékének ez a két lámpás és az Aradra érkező idegen méltán megütközik, amikor egy mellékutcába téved. Az ellentét mindenkinél feltűnik. A város vezetősége a gázlámpák felállításával próbát akart tenni, amely főnyesen be is vált. Azonban sajnos, csupán a próbánál marad és semmi kísérlet nem történik arra, hogy a kevésbé megvilágított utcákat is ilyen gázlámpákkal szereljék fel. Pedig ez valószínűleg nem válna a város hátrányára. Sőt, ellenkezőleg. Amikor a kevésbé megvilágított utcákról beszélünk, nem gondolunk a teljesen kívül eső perifériákra, a külvárosokra, hanem a mostohagyermekként kezelt belvárosi utcákra. Így például a napokban panaszos levelet írtak szerkesztőségünknek a Str. Cosbuc (Wesselényi-utca) lakói az utca rossz világítása miatt. A Wesselényi-utca pedig nem tartozik a külvárosokhoz. Ha már a városnak mincsem annyi pénze, hogy a külvárosokban felszereltesse a gázlámpákat, legalább arra lenne gondja, hogy a belvárosi utcák tényleg városi képet nyújtsanak. Hiszen némely, a központtól nem is oly messze eső

mellékutcában az ember egy világtól és kulturától teljesen elzárt faluban képzelet magát. Erthetetlen mindenestre, hogy a város ennyire elhanyagolja a gázvilágítás bevezetésének kérdését, an-

nak dacára, hogy az aradi gázgyár feladata magaslatán áll. Tegnap egy bizottság felülvizsgálta az újonnan felállított gázretortákat, amelyeket minden tekintetben megfelelőnek talált.

Negyedére csökkent az iparkamarai választók száma.

Tizenkétezer szavazó helyett csak négyezer. — Előkészületek a választásra.

(Saját tudósítónktól.) A kereskedelmi és iparkamarai választások Aradon két hét múlva történnek meg, a választási listákat pedig szombatig kell a törvényszékhez benyújtani. A kereskedők és iparosok számára olyamira fontos választás előkészületei már hetek óta folynak. Arad kereskedelmi és ipari életének vezetői közül azon fáradoztak, hogy egyhangú választást hozzanak létre és ebből a célból olyan román-magyar listát állítsanak össze, amely minden kereskedőt és iparost kiellégít, s biztosíték lesz arra nézve, hogy a kamara hivatása magaslatán fog állani. Megbízható forrásból származó értesülésünk szerint sikerült azokat az akadályokat leküzdeni, amelyek eddig a kompromisszum útjában állottak és 15-én egyhangú választás lesz Aradon. Beszélgettünk Steigerwald Alajossal, az aradi kereskedelmi és iparkamara delegált elnökével, aki a választásokra vonatkozóan a következőket mondotta:

— Még nem ismerem azt a listát, amely egységes alapon hozza össze az iparos és kereskedőtársadalmat, de úgy tudom, hogy a megengedés ebben a tekintetben sikerült. Meg volt a módja annak, hogy sok listát nyújtsanak be, mert minden öt tagnak joga van jelölővet beterjeszteni. Természetesen azonban a leghelyesebb és a

legjobb, ha a paritásos alapon létrehozott egységes lista jelöltjei kerülhetnek a kamara élére. Az új választással lép tulajdonképpen érvénybe az új kamarai törvény, amely nagy változásokat fog magával hozni. A legelső és legnagyobb változás a kamara tagjainak óriási apadása. A kamarai törvény ugyanis előírja, hogy a városokban csak azok lehetnek választók, s így a kamara tagjai, akik legalább 6000 lei adót fizetnek tizenhat százalékos alapon. Azelőtt mindenki tagja volt a kamarának, akiknek iparjoga volt. A törvénynek ezzel az intézkedéssel nagyon sokan nem lesznek többé a kereskedelmi és iparkamarai tagjai, s ezek a munkakamara választói közé kerülnek. Ez a cenzus furcsa helyzetet teremtett, mert például Arad egyik legtekintélyesebb bútorgyára sem kamarai választó, mert bár igen magas adót fizet, de csak tizenkét százalékos alapon. Az aradi iparostületnek 2600 tagja van, de közülük csak háromszázötvenen bírnak kamarai választójoggal. Így a kisiparosok legnagyobb része nem választó és az eddigi 12000 választó helyett csak négyezren fogják megválasztani a kamara új vezetőségét. Ha a tizenötödiki választás nem hozná meg a szükséges többséget, akkor tíz nap múlva megismételik a választást.

Három részre osztják a piacot.

Érdekes terv a piac-kérdés megoldására. — Újabb memorandum megy a miniszterhez.

(Saját tudósítónktól.) Lapunk mai számában beszámoltunk arról, hogy az aradi városi tanács elutasította a Piata Avram Ianouí kereskedők kérvényét a piac visszahelyezésére. A harc a piac birtokáért ismét kiújult a Szabadság-téri és Thökoly-téri kereskedők között és memorandumokkal, küldöttségekkel igyekeznek a városi tanácsot igazukról meggyőzni. A tanács azonban hivatalosan kimondotta, hogy az áthelyezés nem közhaj, csupán néhány kereskedő magánérdeke. — Ezenkívül a városi tanácsnak egy miniszteri döntés van a kezében az aradi piacot illetőleg. A legutóbbi harc alkalmával a tanács elutasította a visszahelyezés iránti kérelmet és a kereskedők a miniszterhez felebezték meg. A belügyminiszter válaszul végleges döntést küldött Aradra, amely szerint helybenhagyta a városi tanács döntését és elutasítja a kereskedők kérelmét. Így a tanács csupán a miniszteri akaratot hajtott végre az újabb elutasításával. Értesülésünk szerint azon-

ban az érdekelt kereskedők egy újabb memorandummal akarnak a miniszterhez fordulni és bizonyítani, hogy a piac áthelyezése csak üdvös lehet. A városi tanács viszont azon a véleményen van, hogy a tanács határozatát tulajdonképpen nem is lenne szabad megfélebezni, mivel a város piacának ügye teljesen belső adminisztrációs ügy, amelybe senki nem avatkozhat be.

Ezzel kapcsolatban a piacra nézve egy újabb terv merült fel. Hivatalos körök már régebben foglalkoznak azzal a tervvel, hogy megosztják a piacot, hogy a város közönsége könnyebben eszközölhesse bevásárlásait és még a Thökoly-tértől messzebb fekvő utcák lakói is nagyobb fáradtság nélkül mehessenek naponta a piacra. A terv szerint a piacot három részre osztják fel, az egyik a Thökoly-téri, a másik a Ferenc-téren és a harmadik a Béla-téren lenne. Így mindegyik városrész lakóinak könnyebb beszerezni piaci szükségletét. A tervre nézve még nem történt

döntés, azonban valószínű, hogy a közeljövőben foglalkozik vele a városi tanács.

Muzsikál a nyomor...

Egy kétségbeesett szerencsétlen ember levele a Közönyhöz.

(Saját tudósítónktól.) Buziásról levelet hozott ma a posta. Remegő kézzel, fáradt betűkkel megírt levelet. Az írásan meglátszik, hogy egy nyomasztó lelki depresszió és a legszerencsétlenebb körülmények iratták — kényszerből. Aki megírta, az az utolsó szalmaszába kapaszkodók, mielőtt a nyomor hullámai végképp összecsapnának fáradt feje felett. A levél írója valamikor tehető ember volt, a társadalom szerepet játszó tagja, egyik erdélyi vármegye törvényhatóságának is számottevő korifeusa. Azután jött a világot megrengető háború és ennek következtében tönkrement. — Huszonöt esztendő fárasztásával megtakarított vagyontkája elszórt. A barátok, az ismerősök is mind elhagyták, mint — ahogyan a levélíró írja — „a patkányok a sülyedő hajót.“ Könnyen igazra lehet. A szegénynek nincs se irigye, se barátja, még szánója is kevés akad.

Betegség tört rá, négy tizen családjával a végső kétségbeesés szélén áll és mert szemérmes koldus, üresen marad a társasnyája. Egyként ettől a szótól: „koldus“ — irtózik. Nem akar az emberi társadalom parazitája sem lenni, ami segínyt kér a nemesszivi emberektől, azt csak pillanatnyi reménytelenségében teszi, csak talpra akar állni, egyszer föltételt emmi, erőt gyűjteni és fáradtan, betegesen is tovább küzdeni a kemény étellel, nem is maga miatt, inkább a családjáért.

Azt írja levelében, hogy utolsó ruhadarabja árán vásárolt bélyegget az emberek irgalmát és könyörületét kérő levélre. Egy postatalványt is mellékel, hogy azon kiadják be a számára összegyűjt adományokat. A nevet kéri, hogy hallgassuk el, hiszen aki ad a jó munkáért teszi azt, nem pedig személyválogatásból. A nyomorgó család részére szerkesztőségünk szívesen továbbítja a beérkező nemes adományokat.

— Betiltották a versécek máriaradnai zarándokútját. Versecről jelentik: A Jugoszláviához került Dél-Bánság katolikus hívőinek régi és kedves zarándokhelye volt mindig az aradmegyei Mária-Radna. Tekintettel azonban arra, hogy Radna Romániához került, most már csak utlevéllel jöhetnek ide a délbánsági zarándokok. A verseci római katolikus egyház vezetősége ezért elhatározta, hogy együttes zarándokutat rendez és felhívást bocsátott ki, amelyre rengetegen jelentkeztek. Tegnap azonban igen kellemetlen helyzetbe került a zarándokút rendezősége. A belügyminiszteriumtól rendelet érkezett, amely minden indokolás nélkül betiltja a zarándokutat. — Így a rendezőség a tilalom alapján beszüntette a további előkészületeket és meg fogja kezdeni a befizetett előlegek visszafizetését.

„Britti Rózszi“**Karrierje és bukása.**

A pesti Britannia egykori réme tejsarnokot nyitott. — Most felfedezték és a közönség bolkotlaltta.

(Budapest, szeptember 3.) Erdemes karrier jutott el új állomáshoz: egy tejsarnok pultja mögött. Schöntag Lipótné, született Waldapfel Ilona, a britanniás-külföldi hírből „Britti Rózszi” tejsarnokot nyitott és most a tisztas polgári pályán szeretne boldogulni. Schöntagné 1916-ban még szakácsnő volt, majd a háborús konjunktúra őt is kereskedővé tette... Kéncereskedővé. Cukorral láncozott a háború alatt s a háború után. Így került a britanniások keze közé, akik egy láncozatlantól kifolyólag vonták felülösségre. Látták azonban, hogy Schöntagné élelmes és ügyes asszony és ezért rábeszéléssükre elvállalta, hogy felhajtójuk lesz. Először a bécsi hajóra akarták beosztani, de ő a valutások kávéházait választotta, ahonnan úgy maga, mint aligymökéi tekintélyes anyagot szállítottak. Az elkövetett idegen valutákból azután szép províziót kapott Britti Rózszi, mert most már ezen a néven emlegették és „nagyaságos asszony”-nak szólították.

Britti Rózszi hajította fel annak idején Bán Valért és Czöbel Dánielt, akiktől 457.000 — akkor még igen jó — koronát koboztak el. Kovacsics és Finkelstein Adolf esete 462.000, Vajda és Szegő, — ez utóbbi a Szegedi Takarékpénztár igazgatója, — felhajtása több millió értékű idegen valutát. Lázár Rezső előállítására pedig 257 ezer koronát hozott a közös kasszára. Schöntagné azonban, — bár minden tekintetben méltó volt megbízóhoz — nem fért össze a britanniásokkal, sőt nem egyszer a „maga szakállára” dolgozott. Így tartóztatták le azután őt is s a lánya, aki artistanő, járt közben érdekében és csak nagyvívően, Soós tábornoknak, az akkori hadügyminiszternek a rendelkezésére tudták kiszabadítani. Schöntagné, akkor ügyvédet is fogadott, de még az ügyvédjét is igyekezett félrevezetni. Az egykori szakácsnő, aki most már jól kiöltözött, nem tért vissza a britanniások közé, sőt mindent elkövetett, hogy ne jussanak többé a nyomára. Régi lakásáról kiköltözött és a „nagy üzletek” részese tejsarnokot nyitott. Előbb azonban férjhezment, hiszen családi tradícióhoz — egy kocsishoz.

Egy budapesti lap munkatársa fedezte fel Britti Rózszi a tejsarnok pultja mögött és meg is írta lapjában, hogy Schöntagné név alatt hol rejtőzik az egykori Britti Rózszi. A cikk megjelenése után el is panaszkodtak.

— Edig eladtam naponként 400 liter tejet is, ma a cikk hatása alatt már egyetlen ember se tévedt be a tejsarnokba!

Most a pult mögött ülve gondolhat vissza Britti Rózszi azokra az időkre, amikor britanniás tisztakkal előkelő szállodákban élt és mindenütt „nagyaságos asszony”-nak tisztelték.

A csodarabbi őseinek sirjánál hamis pénzt kerestek.

Az olaszliszkai pénzhamisítás újabb fejleményét.

Budapestről táviratozzák: Az olaszliszkai csendőrök Friedländer csodarabbi nagyapjának és apjának sirjánál is kutattak a hamis egymillió bankjegyek után. A rabbihoz külföldről is igen sokan zarándokáltak el és a za-

rándokok a síremlékek fölött elhelyezett fekete ládába dobálták bele azokat a papírszeleteket, amelyekre kívánságaikat írták. A csendőrök ezeket a ládákat is átkutatták és az aktus alatt a temetőben megjelent hívők káftánjaikat megszággatták s zokogtak.

A Magyar Párt három nyilatkozata

A nemzeti párttal soha nem volt megegyezés. A csucsi paktum továbbra is érvényben van.

(Cluj, szeptember 3.) A Magyar párt ma három nyilatkozatot adott ki. A nyilatkozatok a következők: „A Magyar párt és a nemzeti párt között semmiféle megegyezés nem jött létre és illetékes személyek hivatalos megbeszélést e tárgyban nem is folytattak. Ha magánbeszélések folytattak is ilyen megbeszéléseket, akkor ezek teljesen magánjellegű akciók voltak és legfeljebb „ad referendum” jelleggel bírnak. Vagyis utólag az elnöki tanács elé terjesztendők és ennek a határozatától függ, hogy ezek a megbeszélések utólag hivatalos színezetet nyernek-e vagy sem. Tény azonban az, hogy a pártvezetőség tudomásával eddig ilyen megbeszéléseket nem folytattak, a pártvezetőséghez ilyen bejelentés nem érkezett és egyes organumoknak erre vonatkozó közleményei merőben fantázia szüleményei.

A második nyilatkozat a következőket tartalmazza: „Szó sem igaz arról, hogy az elnöki tanács a pártvezetőséget megrótta a mezőgazdasági kamarai választásokon elfoglalt taktikai álláspontja miatt. Ellenkezőleg az

az igaz, hogy a követett taktikát az elnöki tanács előző írásán határozta meg, a pártvezetőség ezt a határozatot csak végrehajtotta és az elnöki tanács az erről szóló jelentéseket tudomásul vette.

A harmadik nyilatkozat a következő szövege: „Teljesen légből kapott az a hír, hogy a csucsi paktum felbontása szóba került. Hyen irányu lépések sem a Magyar Párt, sem az Averescu-párt részéről nem történtek.”

(Cluj-i tudósítónk jelenti: A Magyar Párt elnöki tanácsa rendszerint minden hónap tizenkettődikén tartja meg ülését. Ebben a hónapban azonban az ülés valószínűleg elmarad, mert Ugron István a Magyar Párt elnöke jelenleg külföldön tartózkodik és kétséges, hogy ebben az időpontban visszaérkezhet-e Clujra. A pártvezetőségnek az az álláspontja, hogy az elnök távollétében nem tarthatja meg az elnöki tanács a szokásos ülését, mert jelenleg olyan rendkívül fontos kérdések vannak napirenden, amelyeknek letárgyalásánál az elnök jelenléte feltétlenül szükséges.

SZÍNHÁZAI MŰVESEI

• Az aradi operast műsora. Szombaton, szeptember 5-én este fél 8 órai kezdettel: Bajazzo részl. I. felv. (Várady M., Róna és Huszárral); Rigoletto részl. II. felvonás (Shronk Ilonka, Róna és Ladiszlayval); Mignon I. felvonás (Horváth Mici és Bing Jánossal); Tosca teljes II. felvonása (Róna D., Várady M. és Huszárral).

• Fekete Tivadar szerzői estje szeptember 12-én lesz megtartva a Kultúrpalota nagytermében. Már maga az újítás, hogy Arad, a művelt nyugat nagy városai után indulva, ilyen nivós szerzői estben részeseül, a legnagyobb érdeklődést van hivatva kiváltani, a műsor azonban minden várakozást betetőz. A rendező Fekete Tivadar mellett Szombati-Szabó István és Járossy Dezső jelennek meg a publikum előtt. Zala Béla, a kitünő előadóművész kivül pedig R. Hegedűs Bébi, Róna Dezső és Rác Imre énekelnek, a nagyszerű Fülöp Magda pedig hegedül. A mostanában feltűnést keltett Lóránt Erzsí szaval. Budapesten mos-

tanában Karinty Frigyes, Szép Ernő és Kosztolányi Dezső arattak nagy sikereket a szerzői esttel, nem kétséges, hogy Arad is kellőleg fogja tudni értékelni a szellemes Fekete Tivadar vállalkozását. Jegyek Oláh Sándornál, a Minorita-palotában.

• A szombati operast műsorán, amelyet a nyári színpadon tartanak meg, olyan nevek szerepelnek, hogy azok mindegyike külön zenei eseményt jelent. Schronk Ilona gyönyörű hangjával eddig főként Timisoara és a Bánát közönségét hódította meg, de már lekötötte magának egy külföldi nagy színház a jövő szezónra s ezt megelőzőleg mutatkozik be Aradon. Horváth Mici szépen csengő koloraturáját már a Lengyel Irén-estén is élvezettel taposolta a közönség. Z. Várady Margitnak a régi úde a hangja. A férfiak: Bing János, Róna Dezső, Huszár Károly, Ladiszlay József a legelső. Arad csak hálás lehet, hogy ismét egy igazán művészi élményhez tud jutni. Az előadásra jegyeket a téli színház pénztára árusít.

Halálba

üldözte a gyámleányát.

Titokzatos haláleset Budapesten.

Budapestről táviratozzák: A nevelőapja brutális üldözése halálba kergetett egy csinos és fiatal varróleányt. Renner Emma varróleány édesanyját Zágonyi Gyula szobafestő vette el feleségül és sikerült neki megszerezni a leány fölött a gyámhatóságtól a gyámságot, úgy, hogy amikor brutális bánásmódja miatt elvált tőle Renner Emma édesanyja, a gyermeket magánál tartotta. Az apa a szépen fejlődő leányt állandóan üldözte. Ezért a leány már nem is mert gyámjában aludni és az éjszakákat nagyon gyakran közelben levő ismerőseinél töltötte. Az apa erre feljelentést tett ellene a fiatalkorúak bíróságának, amely a körülmények mérlegelése vel kivette az apa kezei közül a gyermeket és őt vegey Laszlynál, egy törvényszéki bíró özvegyénél helyezte el, amíg számára jobb elhelyezést nem találnak. Zágonyi azonban nem nyugodott és ismét feljelentést tett leánya ellen s azt hangoztatta a gyermekbíróság előtt, hogy leánya nincsen megfelelő környezetben és erkölcsellen életet él. A bíróság a napokban tárgyalta az ügyet és bizonyítás kiegészítése miatt elnapolta az ügy tárgyalását. Az első tárgyalás után pedig három nap múlva eltűnt Budapestről Renner Emma. Az eltűnést bejelentették a rendőrségen és ez alig történt meg, amikor jelentés érkezett Mohácsról, hogy ott kifogták a Dunából Renner Emma holttestét. A jelentéssel tanuk nem tartják valószínűnek, hogy a fiatal és csinos leány öngyilkos lett volna, hanem azt hiszik, hogy bűntény áldozata lett. Különösen gyanús az a körülmény, hogy a leányt eltűnése előtt, amikor látogatóban járt Óbudai bárátnőinél, Zágonyi kereste és kihívta. Többet azután a leányt élve nem látták. Most eirendelték a szerencsétlen leány holttestének felboncolását és a vizsgálatot a legerélyesebben folytatják.

— A Reinitz-főtárgyalás új terminusa. Mint ismeretes, a nagyváradi ítélőtábla szeptember 28-ra tüzte ki Reinitz Jakab bűnpörében a felelősségi tárgyalást. Megirtuk azt is, hogy dr. Simonca György, aki Reinitz védelmét látja el, beadvánnyal fordult a táblához, hogy a 28-ikára kitűzött tárgyalást, tekintettel arra, hogy a zsidók nagy ünnepe, hosszunapra esik, halasztásuk el 29-re. Az ítélőtábla szüneti tanácsa most foglalkozott a kérésrel és mint előrelátható volt, megadta az egynapos halasztást. A Reinitz-pör felelősségi tárgyalása ezek szerint szeptember 29-én kezdődik. Nagy érdeklődés nyilvánul meg a tárgyalás iránt máris és az ország minden városának sajtója tudósítókat fog kiküldeni. Csehszlovákiát is nagyon érdekli a Reinitz-pör és valószínű, hogy a felelősségi tárgyaláson, éppen úgy, mint az előfoku bíróság előtt, megjelenik Pongrácz kassai rendőrtanácsos, aki a Reinitz-ügyben Csehszlovákiában a nyomozást vezette.

HIREK

„Nem vagyok azonos.“

A legújabb kereseti forrás.

(Bécsi levél.) Az osztrák fővárosban most egy egész új egzisztencia alakult ki a pénzügyi hisztéria hullárvonakán. Ez az egzisztencia a levegőben kötéláncol és jellemzi egész 1925-öt. Történiük tegyük fel, hogy Buxbaum Ödön et Comp textilnagykereskedő csődöt mond. (Bécsben egyébként minden nap van két-három csőd és mind a három csőd kreat három olyan egzisztenciát, amit alább rajzolok.) Buxbaum Ödön et Comp de lehet csak Ödön vagy csak a Comp, ül, mondjuk a Habsburg-kávéházban. Feketézük. Odalép hozzá egy ur és megkérdezi:

— Ön Buxbaum Ödön?

— Igen, — feleli Buxbaum Ödön.

— Ha Ön Buxbaum Ödön, van szerencsém bejelenteni azt a sajnálatos véletlent, hogy engem is Buxbaum Ödönnek hívnak. Én mint Buxbaum Ödön No. 2. nem engedhetem meg magamnak, mint komoly kereskedő, hogy önnel összetévessenek. Emmélfogva a holnapi lapokban nyilvánosságra hozom, hogy én nem vagyok ön, én vagyok az a Buxbaum Ödön, aki nem mert csődbe és ön az a Buxbaum Ödön, aki tönkrement. Én ezzel a tönkrement Buxbaummal nem vagyok azonos!

A tönkrement Buxbaum dadogni kezd. Egyszeriben átérzi mindazokat a komplikációkat, amiket egy nem tönkrement Buxbaum ilyen irányú fellépése okozhat. A többi már csak percek kérdése. — Tönkrement Buxbaum megállapodik nem tönkrement Buxbaummal, hogy mennyiért hallgat. — Nem tönkrement Buxbaum néhány osztrák millióval gazdagabban távozik.

Mondani sem kell, hogy nem tönkrement Buxbaumot nem is hívják Buxbaumnak, még csak Ödön sem, viszont a tönkrement Buxbaum sem Ödön, hanem Pali.

(B. L.)

— A trónörökös prágai utazása. Prágából jelentik: Károly román trónörökös október végén egy Bucuresti—Prága autótúra kopcsán a csehszlovák fővárosba érkezik.

— Magyarország a gyógyulás útján. Budapestről táviratozzák: Dr. Vass József helyettes miniszterelnök a vendéglősökkel és a kávéosk megbizottjaival ma folytatta drágasági ankétját. Elhatározták, hogy a vendéglős ipartársulat 500 közép-rendű vendéglős névsorát terjeszti be, akik egy aranykoronáért fognak délelben menüt adni. A miniszterelnök helyettes kijelentette, hogy érintkezésbe lép majd a pénzügyminiszterrel annak érdekében, hogy az étkezést mentesítsék a luxusadó alól. — Ezzel szemben a vendéglősöknek a péksütemény árát is le kell szállítaniok és azok darabját vendéglősökben 650 koronáért kell árusítani. — Dr. Vass József holnap a malmokkal és a gabonafélsze képviselőivel fog tárgyalni.

— Kisebb földrengés Jassiban. Bucuresti. Jassiban tegnap nyolc másodpercig tartó földrengés volt, amely nem okozott különösebb károkat.

Nagy előkészületek a vadászati kiállításra. Károly trónörökösön kívül Constantinescu és Vaitoi-anu miniszterek is eljönnek.

(Saját tudósítónktól.) A Közlöny számolt be elsőnek arról a nagyarányú vadászati kiállításról, amely Aradon készül és amelyen Károly trónörökös is részt vesz. Mint az utóbbi küldött értesítések igazolják, a trónörökösön kívül Vaitoi-anu közlekedésügyi, Constantinescu földművelésügyi miniszterek és Mocioni királyi fővadászmester is részt vesz. A kiállítás minden tekintetben imponzans lesz. Október 3-án és 4-én a Neptun-fürdő területén ebkiállítás lesz, amelynél az aradi állattenyésztési bizottság több 4000 lejes első, 2500 lejes második és 1500 lejes harmadik díjakat, a prefektura, a város és a sportszövetség nevében dr. Avramescu Vazul elnök is nagyobb összegű díjakat tűznek ki. Ezekon kívül értéktárgyakat és érmekeket nyernek a győztes kiállítók. Ezzel egyidőben az Eminescu (Baross)-park kioskjában vadászati kiállítás lesz, amelyen az ország legnevesebb vadászai állítanak ki vadászati felszereléseket, vadásztrofeumokat, 4-én délután pedig róka és foxterrier harc és rendőrkü-

tyakiállítás lesz. Október 5-től 7-ig az aradi Glória sportpályán galambhívó versenyt tartanak, amelyen 20 darab arany és ezüst állami érmet osztanak ki a győztesek között. A trónörökös fogadtatására már folynak a megbeszélések az aradi prefektura, egyéb hatóságok és a rendőrség között. Az Eminescu-parkban a kiállítás alatt a timisoarai erdészeti szakiskola 100 növendéke és 300 cserkész teljesít szolgálatot. Piso aradi kerületi erdőgazgató vezetésével diszegyenruhában felvonulnak az összes kerületbe tartozó erdészek, erdőtisztjeik és erdőmérnökeik vezetésével.

A vadászatok kiállításánál Eötvös Balázs földbirtokos és Dussek Gyula jószágigazgató, a foxterriereknél Szathmáry Béla főmérnök bírálják az ebeket, a haundmaster, aki a kotorékversenyt vezet Gyarmathy Géza lesz, aki erre az alkalomra az angol minta szerint teljesen vörös frakkba öltözik. Az előkészületek nagyban folynak s mint az előjelek mutatják, az aradi kiállítás és vadászünnepség egyedülálló lesz az egész országban.

Veszedelemesen kiéleződött a jugoszláv-bolgár konfliktus.

Ujra garázdálkodnak a bolgár komitácik.

Belgrádból jelentik: A macedón szabadcsapatok az utóbbi időben ismét feltünték a határ mentén és operációik színhelyét újra a jugoszláv határ mellékére tették át. Több faluba betörték és védtelen embereket magukkal hurcoltak. A garázdálkodás miatt a jugoszláv kormány Rákics szófiai követ útján erőlyes jegyzéket intézett a bolgár kormányhoz és kiemeltlen represszáliákat helyezett kiállításba arra az esetre, ha a bolgár kormány meg nem fekezi a felelőtlenek akcióját. A csapatok kiszérelése helyett a bolgár kormány azzal válaszolt, hogy semmi köze a komitácik akcióhoz és nem tehet arról, ha betörő bandák rabolnak Jugoszlávia területén.

— A washingtoni román delegáció. Bucurestiből jelentik: Bratianu Vintia pénzügyminiszter értesítette a kormányt, hogy már összeállította a Washingtonba küldendő román delegációt, amelynek tagjai Eftimie Antonescu, Zalceanu és Ciotori elnöke Titulescu londoni meghatalmazott miniszter. Amerikában a bizottsághoz csatlakozik Bibescu herceg washingtoni nagykövet.

— Világpropaganda az antiszemitizmus leküzdésére. Die Wahrheit címen Prágában folyóirat jelent meg, amely célul tűzte ki az antiszemitizmusnak írásban és szóban való leküzdését. A folyóirat, amelybe T. G. Masaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke, Chillaux miniszter, Schönaich vezérőrnagy, dr. Franz Korđac Prága hercegérseke, dr. H. Chajes professzor, a nagy román tudós és politikus, Bernhard Shaw, Max Fod és több író és nagynevű politikus írnak cikkeket, ingyenesen elküldik minden keresztény egyesülethez, a papsághoz, hatóságokhoz

és tanügyi intézményekhez, amelyeket az antiszemita propaganda tendenciózusan befolyásolt. A lap képviselője ezidőszent Aradon tartózkodik, hogy a lap számára előfizetőket és az eszmének híveket gyűjtson. A magunk részéről melegen ajánljuk a „Die Wahrheit“ minden irányban való támogatását.

— Antiquarium kiállítás Kerpelnél. — A Bucuresti-i nagy autókatasztrófia. Bucuresti. A campinai országúton történt autószerencsétlenség áldozatát, Stirbey hercegnőt a Prahova melletti Voilaba szállították, ahol a családi sirboltban helyezik örök nyugalomra. Bloom grófot a bucuresti-i Gerota-szanatóriumba vitték, ahol ismét megoperálják. A két sofírt a prahovai ügyészség letartóztatta.

— Halmos Gyula fogász hazaérkezve, rendeléseit ismét megkezdte Arad. Calea Banatului 2.

Őszidőlapok Sándor hírlapirodában Arad.

— Leégett a prágai Niklas-templom tornya. Prágából jelentik: Tegnap délelben 12 órakor a Niklas-templom tornyában tűz keletkezett, amely csakhamar lángba borította az egész tornyot. A Niklas-templom egyike Prága legszebb és legnagyobb templomának. Két tornya van és a tűz az ugynevezett renaissance-tornyban keletkezett, amely már a délutáni órákban hatalmas fátylához hasonlított. Négy órakor az a veszély fenyegetett, hogy a torny összeomlik, mert a faalkatrészek teljesen elégték és négy vékony fal tartotta a súlyos réztetőzetet. A tűzhöz Prága egész főzoltósága kivonult és óriási erőfeszítések árán az esti órákban sikerült a tüzet lokalizálni.

— Temetés. Özy. Kramer Samuél szeptember 1-én, kedden Nagyhalmacon 59 éves korában elhunyt. Az uriaszonyt, ainek halálát fia és nagykerjedésű rokonság gyászolja, szerdán délután helyezték örök nyugalomra.

— Az aradi államrendőrség információs osztálya felhívja az aradi Izraelita Polgári Jótékony Nőegylet elnökét vagy helyettesét, hogy szeptember ötödikén reggel kilenc órától a kérvényezett gyűlés megtartása ügyében jelentkezzen.

Felhívjuk a szülők figyelmét arra, hogy iskolába beiratkozó gyermekek részére a legjobb és legújtanosabb árú **deákcsapkákat** kizárólag a Wurzel Testvérek cégnél Arad Piața Plevnei I. zsidótemplommal szemben vásárolhatják.

— Miért folynak az aradi közutak. A „Közlöny“ egyik legutóbbi számában foglalkozott azzal, hogy az aradi közutak majdnem mind folynak és nagyobb mennyiségű viz pazarlódik el állandóan. Ezt természetesen, mint mindig, megint csak az adófizető polgárok fizetik meg. A vízművek igazgatósága cikkünkre vonatkozólag a következőket jelentette ki: Az aradi államrendőrségnek kell tudnia, hogy melyik közut folyik és azt jelenteni a vízműveknek. A jelentés után azonnal munkásokat küldünk ki a javítások megejtésére. Sajnos, mi nem rendelkezünk annyi emberrel, hogy sorba járják a közutakat megvizsgálni. Amint azonban tudomásunkra jut, hogy az egyik közut elromlott, hozzáfognak a reparáláshoz.

Az aradi Central-étterem

PARKETTBAR

3 naponként Tánccok!

teljesen Szólók!

új műsor! Kuplék!

Naponta 2 bohózat!

Parkettánc!

Belépő díj nincsen!

— Scheffer János a vizsgálóbíró előtt. Orezeanu Romul aradi vizsgálóbíró ma hallgatta ki Scheffer Jánost, az aradi pénzügyigazgatóságon elkövetett sikkasztás második vádlottját. Scheffer teljes beismerésben volt és vallomásával fedte a vizsgálat eddigi adatait. A vizsgálóbíró a kihallgatás után előzetes lefektetésre helyezte Scheffer Jánost. — Itt említjük meg, hogy a pénzügyigazgatóságon még 4-én és 5-én folytatják a vizsgálatot a nyugták és a bevezetett tételek egyezésére vonatkozóan s ezért, akik a második körletli adóhivatalnál teljesítették be fizetést, a saját érdekük, hogy az összehasonlítás céljából nyugtáikkal jelentkezzenek. A vizsgálatot vezető tisztviselő hivatalos helyisége a pénzügyigazgatósági palota emeletén a 26. számú szobában van. Ma is több kisebb olyan tételt találtak, amelyek Scheffer János és Lengyel György bűnössége mellett szólnak. Szombaton a pénzügyigazgatóság teljesen lezárja az ügy aktáit és azokat az ügyészhez küldi át.

Pardon, tévedés!

Krausz elmegy a rabhoz és elpanaszolja, hogy a felesége nem akarja szeretni.

— Menj el Krausznéhoz — szól a rabi a bochernek — és mondd meg neki, hogy azonnal jöjjön ide.

A bocher elmegy és csakhamar visszatér Krausznéval.

A rabi most szigorúan odaszól Krausznak:

— Nahát, most öleld meg. Krausznak sem kell kétszer mondani, alaposan megüledi az asszonyt. Ez pedig szívélyesen viszonzozza.

— Te csirkefogó, gazember, — szól a rabi Krauszhoz — hiszen ez az asszony kezes, mint a bárány és szeret téged.

— Ja, — szól Krausz — az meglehet, csak hogy ez az asszony Krausz Izidorné, és pedig Krausz Náthán vagyok!

— Egy főhadnagy titokzatos elűnése. Budapestről táviratozzák: Landing József főhadnagy, a debreceni vegyesdandár parancsnokság gazdasági hivatalának főnöke egy milliárd korona készpénzzel együtt eltűnt. Az a feltevés, hogy a főhadnagy bűntény áldozata lett.

— Az aradi térparancsnokság új helyisége. Az aradi térparancsnokság tudomására hozza a közönségnek, hogy az aradi térparancsnokság új helyisége irodáját a Marasesti (Kossuth)-ucai rendőrprefektúra épületébe helyezte át és bejárata a Vincentiu Babes (Kiss Ernő) ucca felőli oldalon van.

— Öngyilkos lett a fia sirján. Budapestről táviratozzák: Jelencs Béla 34 éves magántisztviselő négy és fél éves fia sirján agyonlőtte magát. Tettenek súlyos idegbaja volt az oka.

— Timisoarai dalárda jubileuma. A timisoarai gyárvárosi román dalgyűlet vasárnap ünneplő fennállásának 30 éves évfordulóját. Ez alkalommal nagyszabású koncertet rendez.

Agyonlőtte magát, mert a felesége bundát lopott.

A budapesti előkelő társaságok szomorú szenzációja. Miliesz István alezredes tragédiája.

(Budapest, szeptember 3.) Óriási feltűnést keltett egy fél esztendővel ezelőtt egy előkelő budapesti uriaszony cselekedete, aki egy zsuron valósággal megdézsmálta az ott megjelent hölgyek ruháit. A legszebb és legelőkelőbb társaság tagjai jelentek meg a zsuron, s a meghívottak között volt vitéz Miliesz István alezredes felesége is. A legkellembesebb hangulatban voltak együtt a társaság tagjai a hajnali órákig és amikor távozásra került a sor, a legnagyobb meglepetéssel konstatálták, hogy a hölgyek értékes szőrmebundái eltűntek az előszobából. Hamarosan kiderült, hogy a bundákat vitéz Miliesz Istvánné dobálta le az emeleti lakás ablakán keresztül lentvárákhoz sógornőjének, akinek azt az utasítást adta, hogy azokat kocsiával vigye haza. Milieszné sógornője nem értette a dolgot ugyan, de az utasításnak engedelmességet és a bundákat elvitte az alezredesek lakására.

Megindították a vizsgálatot, s akkor jelentkezett egy tanu, aki elmondta, hogy közelről látta, a mikor egy elegáns, dekoltált estélyi ruhába öltözött hölgy a bundákat összecsomagolta és ledobálta egy lentvárákhoz előkelő hölgynek. Megállapítást nyert, hogy Miliesznét anyagi érdekek nem vezethették és nem az első eset, hogy ilyen lopásokkal szerez kellemtelenséget családja tagjainak. Elme orvosok vizsgálták meg a katonatiszt feleségét és megállapították, hogy nem beázámitható. Az orvosi vélemény alapján Miliesznét be szállították a lipótmizei tébolydába. A kárt az alezredes megtérítette, de az ügy folytatásaképpen nyugdíjba helyezték. Miliesz alezredes azóta buskomor lett és több ször említette, hogy megunta az életét. Ma azután önkézzével vett vége taz életének. Lakásán agyonlőtte magát. Milieszné pedig továbbra is az elmegyógyintézet lakója.

Férfi tanerök nem taníthatnak leányiskolákban.

Angheliescu miniszter enyhít a szigorú rendeleten. — A küldöttségjárások eredménye.

(Cluj tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) Az erdélyi leánygimnáziumok nemrégben rendeletet kaptak, amelyben Angheliescu közoktatásügyi miniszter eltiltja, hogy a leányiskolákban férfi tanerök taníthatnak. Ez a rendelet súlyosan érintette az erdélyi leányiskolákat, mert a leányiskolákban nagyobb részét férfi tanerök működnek és nem áll annyi nő tanerő az iskolák rendelkezésére, hogy az esetleg elbocsájtott férfi tanárokat pótolhassák. A rendeletnek a legsúlyosabb pontja különben az, hogy a női tanerők közül csakis azok taníthatnak a leányiskolákban, akik a román képesítési vizsgát már eredményesen letették. Ez a rendelet főként a kisebbségi tanárok ellen

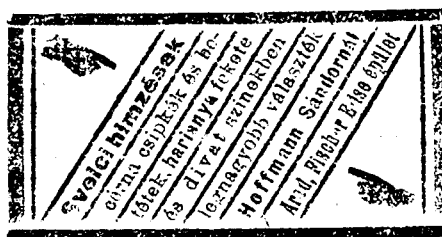
irányul, akiknek még nem állott módjukban a képesítési vizsgát letenni, mert vannak közöttük többen, akik még nem sajátították el tökéletesen az állam nyelvet. A kisebbségi iskolákat súlyosan érintő rendelet következtében megkezdődtek a küldöttségjárások Angheliescu miniszternél. A miniszter a küldöttségeknek kijelentette, hogy a rendeletet revízió alá veszi és amennyiben lehetséges, módosításokat eszközöl rajta. Ma délelőtt a cluj tankerületi főigazgatósághoz egy olyan értelmű távirat érkezett a közoktatásügyi miniszteriumtól, amely kijelentésbe helyezi, hogy ezen a rendeleten még ebben a tanévben a kisebbségi tanerök javára lényeges módosításokat eszközölnek.

Mérenylet a csendőrlaktányában

Egy kocsis megsebesített két altisztet.

Budapestről táviratozzák: Véres mérenylet színhelye volt a Böszörményi-uti csendőrlaktánya, ahol egy elbocsájtás előtt álló kocsis rálőtt arra a tiszthelyettesre, akiről azt hitte, hogy elbocsájtását szorgalmazta. Császik Dezső 24 éves kocsis má: hónapok óta állott a csendőrség szolgálatában feljebbvalóinak megelégedésére. Az elmúlt héten azonban több olyan, súlyos kötelességmulasztást követett el, hogy elhatározták elbocsájtását. Erről beszélgettek az istálló előtt Tóth József csendőrfőtörzsőrmester és Kiss Ferenc tiszthelyettes, akik beszélgetését Császik kihallgatta. A kocsis kijött az istállóból és felelősségre vonta a tiszthelyettes

elbocsájtása miatt, majd egy Frommer-revolverrel közvetlen közelről a tiszthelyettesre lőtt, akét a hasán sebesített meg. A golyó Kiss Ferenc testén keresztülment és a mögötte álló Tóth József csendőrfőtörzsőrmester felső láb-szárába fúródott. A lövés után Császik menekülni akart, de a kapuőrök elfogták. Kihallgatása során azt vallotta, hogy nagyon elkeseredett, hogy kenyér nélkül marad és úgy tudta, hogy Tóth az oka elbocsájtásának. Mindkét altiszt sebesülése rendkívül súlyos.

SPORT.

O A franciák gyenge atlétákat küldenek Budapestre. Budapestről táviratozzák: Hatalmas nemzetközi atlétikai versenyt rendez szeptember 6-án az FTC. A viadalon a világ számos kiváló atlétája találkozik. A francia atlétikai szövetség azonban kénytelen volt kijelenteni, hogy mivel az ország atlétáinak tekintélyes része Stockholmban vendégszerepel, nem mehetnek az eredetileg bejelentett teljes elsőrendű atléta-gárdával Budapestre, de mindenesetre igyekeznek a stockholmi csapattal egyenértékűt összeállítani. A rendkívüli versenyen indul Cator, Haiti távugró bajnoka, valamint Gaude a 800 méteres síkfutásban.

O A Budapest—Magdeburg városközi uszóverseny. Budapestről táviratozzák: A szeptember 6-án eldöntésre kerülő Budapest—Magdeburg városközi uszómérkőzés lesz a pesti sport egyik kiemelkedő szenzációja. A MUSz a legkomolyabb tréningre szólította a magyar uszógárdát, hogy lehető legyen a magdeburgi kudarc kiköszörülése. A városközi mérkőzés a multkoriohoz hasonlóan szintén öt versenyszámból fog állani, vagyis egy stafétából és a két város vízipóló-válogatottjának találkozásából. A magyar staféták valószínűleg a következő összeállításban veszik fel a küzdelmet: 4×66 és 2/3 m. vegyes staféta: Sipos, Bartha, Flomonnai II., Gáborffy. 4×66 és 2/3 m. sprint Gáborffy, Turnovszky, Magyar, Holba. 4×100 m. sprint Gáborffy, Turnovszky, Magyar, Holba. A rendkívül érdekes pólmérkőzés bírókérését a MUSz vízipóló-bizottságának vezetői úgy kívánják megoldani, hogy felkérjék a még Budapesten tartózkodó Hodgsont, a belga—magyar és a magyar kupadöntő mérkőzés bíróját, hosszabbítsa meg budapesti tartózkodását és vezesse le a városközi mérkőzést is.

Sárospö, hócipő javításokat a szezon kezdetére való tekintettel olesón vállal **SZANTO DEZSŐ** Arad. Str. Consistorului (Batthyány-u.) 7.

— Toivaj alkalmazottak. A timisoarai Balkán Impex kereskedelmi társaság már régebben észrevette, hogy raktárát ismeretlen tettesek állandóan dézsmálják. A napokban eltűnt a raktárból egy 20 kilogramm vaniliát tartalmazó csomag 80.000 lej értékben. A cég azonnal feljelentést tett a rendőrségen, amely megindította a nyomozást. Sikerült kideríteni, hogy a lopásokat a cég alkalmazottjai közül követik el. sőt a toivajok neve is a rendőrség birtokában van. A nyomozás folyik.

Az aradi Marosparti nyári mozgósínház

5-ikétől, szombattól kezdve

2

előadást tart

8 és 1/2 órai kezdettel!

Elegáns hölgy ruhát „Trebis“ szalonjában készíti!

Costümök, estélyi ruhák a legújabb divat-
mint izlésesen készülnek. Varró- és tanuló-
nyok magas fizetéssel azonnal felvétetnek

Arad, Salac-u. 6.

LEGLAJABB

Szélhámos áldiplomata garáz- dálkodása Clujon.

(Cluji tudósítónk éjszakai tele-
fonjelentése.) A cluji államrendőr-
séghez egy nemzetközi szélhámos
garázdálkodásáról érkeztek ma
feljelentések. A szélhámos hóna-
pok óta működik Clujon és az
eddigi feljelentések szerint mint-
egy félmillió lejjel károsította
meg áldozatait. A szélhámost Ross
Róbert néven ismerték és a frau-
cia konzulátus titkárnak mondot-
ta magát. A rendkívül elegáns és
jó megjelenésű férfi a legjobb és
legelőkelőbb társaságokban volt
található. Szívesen látott vendége
volt minden jobb családnak és ezt
arra használta fel, hogy pillanat-
nyi pénzzavarában mindenkitől
kölcsont kérjen. Jellemző, hogy
annyira megbiztak benne, hogy az
címült héten Lukács Ferenc föld-

birnokostól kölcsön kérte az autó-
ját, azzal az ürüggyel, hogy meg-
bizásból külföldre kell mennie. Mi
előtt azonban elutazott, minden is-
merősét meglátogatta és nagyobb
összegeket csalt ki tőlük. Ross
Róbert megszökött Kolozsvárról s
az automobilon kívül több mint
egy félmillió lej idegen pénzt vitt
el magával. A rendőrséghez még
nem mindenki tett feljelentést és
az a vélemény, hogy Ross Róbert
által kicsalt pénzeszegek meg-
haladják a két millió lejt. A rend-
őrség megindította a nyomozást
és megállapította, hogy egy ve-
szedelmes nemzetközi szélhámos
garázdálkodott Clujon, aki egész
Európát végigszélhámoskodta.
Ross Róbert elzász-lotharingiai
származású.

Közgazdaság.

Zürichben 2.60, Párisban
10.60 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Szeptember 3.) Áru: Márka 48,
angol font 975, francia frank 9.70,
svájci frank 39.75, lira 7.70, dinár
3.57, dollár 202, schilling 29.25,
magyar korona 352, cseh korona
6.05. Pénz: Márka 47, angol font
960, francia frank 9.50, svájci
frank 39, lira 7.50, dinár 3.50,
dollár 199, schilling 28, magyar
korona 362, cseh korona 5.95. Ki-
fizetések: Márka 49, angol font
998, francia frank 9.60, svájci
frank 39.80, lira 8.30, dinár 3.60,
dollár 204.50, schilling 28.80, ma-
gyar korona 343, cseh korona
6.05.

ZÜRICHI TŐZSDENYITÁS.
(Szeptember 3.) Berlin 123.18,
Amsterdam 208.42, Newyork
517.25, London 25.10, Páris 24.25,
Milano 20.50, Prága 15.30, Buda-
pest 0.0072.70, Belgrád 9.22.50,
Bucuresti 2.60, Varsó 0.00090,
Bécs 0.0072.85.

ZÜRICHI TŐZSDEZÁRÁS.
(Szeptember 3.) Berlin 123.12.50,
Amsterdam 208.75, Newyork
517.75, London 25.10.50, Páris
24.25, Milano 20.60, Prága 15.30,
Budapest 0.0072.70, Belgrád 9.25,
Bucuresti 2.60, Varsó 0.000.90,
Bécs 0.0072.85.

BUCURESTI TŐZSDEZÁR-
ÁS. (Szeptember 3.) *Kifizetések:*
Páris 9.65, London 997, Newyork
204, Milano 8.20, Zürich 39.60,
Bécs 28.90, Prága 6.03. *Valuták:*
Napoleon 765, arany márka 48,
leva 1.46, török lira 1.15, angol
font 975, francia frank 9.70, sváj-
ci frank 38.50, lira 7.96, drachma
3.10, dinár 3.50, dollár 203.50,
lengyel márka 35, osztrák korona
28 magyar korona 280, szokol 6.
A MAGYAR NEMZETI BANK

HIVATALOS ÁRFOLYAMAI.
(Szeptember 3.) Belgrád 1263—
1271, dinár 1243—1265, Bucuressti
348—350, lej 346—352, Páris
frank 3349—3383, svájci frank
13.740—13.850, cseh kor. 2094—
2116, Prága 2104—2116, Newyork
71.080—71.510, Bécs osztrák ko-
rona 99.93—100.53.

= Románia védi széntermelését.
Bucuresti. A lapoknak a romániai
szénipar védelmében a lengyel szén-
behozatal eltiltásával kapcsolatban
közölt cikkeire a kormány felhivata-
losan kijelenti, hogy Románia a fe-
nyegető munkáshány miatt kényte-
len intézkedéseket tenni széntermelé-
sének védelmére. A román-lengyel
barátságot ezek az intézkedések nem
érintik, éppugy, mint annak idején a
román bor Lengyelországba való be-
vitelét eltiltó rendeletek sem voltak
arra hatással. Egyébként eddig még
nem történt végleges intézkedés és a
kormány minden esetre számot fog
vetni Lengyelországnak a német
vámháború miatt előállott nehéz
helyzetével.

MOZI.

xx Az aradi Márosparti nyári moz-
gószínház 4-ikén, azaz pénteken
vetíti „Az átkos örökség“ című szen-
zációs Phöbus-produkciót 7 felvonás-
ban. Kezdeté pont egyenyed 10
órákor.

xx „Egy mámoros éjszaka“ ma
pénteken utoljára az aradi Apolló-
ban. Egy szenvedélyteli gyermek
lelki kirobbanását tárja a közönség
elő ez a kitűnő film, mely nap-nap
után zsufóit házakat vonzott az
Apollóba. Ügyes rendezés, ötletes
beállítás, May Murray, a főszereplő
bravurjai csiklandozó fűzérént hat-
nak. Az előadások 5, 7 és egyne-
gyed 10 órákor kezdődnek.

xx „A száguldó foka“ az aradi
Urániában. A szezon legkitűnőbb
vigjátékainak egyike ez a darab, a
mely az Unide Newyork egyik fé-
nyes varietébe helyezi a cselekményt,
amely Fredy, a foka körül forog,
minden egyes jelenete vigjátéki ötle-
tekkel van teli s még mindenütt, a

hol a film pergett, sokat kacagott a
közönség. A film különös érdekes-
sége képezi Fredy, a kitűnően idő-
mitott foka, de a darab többi fősze-
replői Louse Fazenda, Sidney Chap-
lin és Ford Sterling minden tekintet-
ben a legnagyobb könnyedséggel
szolgálják a humort. Az előadások
6. fél 8 és egyenyed 10 órákor kez-
dődnek.

xx Az Apolló szombattól mutatja
be a „Práter álom“, vagy „Mese a
varrógépről“ című szenzációs fil-
met, Henry Portennal a főszerepben.

Erősen támadják Wolffékat.

Budapestről táviratozzák: Az
új fővárosi parlament egyik leg-
fontosabb bizottsága a közokta-
tásügyi bizottság most új össze-
elősor, amelyen nagy vihar tört
ki egyeseknek a kommunizmus
alatt tanúsított szereplése miatt.
Főképpen erős támadások érték
Wolffékat az elmúlt ülészek alatt
tanúsított magatartásukért s erős
támadásban részesítették Zilah-
Kiss Jenő alpolgármestert. A tá-
madások azokkal az elbocsátá-
sokkal függtek össze, amelye-
ket Wolffék fogantatosítottak az
elmúlt ciklus alatt azon a címen,
hogy a felfüggesztett iskolaigaz-
gatók szabadkőművesek. Majd
sor került a program letárgya-
lására, amelyek közül fontosab-
bak a rokkantak gyermekeinek
tandijmentessége, az analfabéta
iskolák és továbbképző tanfolya-
moknak — a külföldi munkászim-
náziumok mintájára való — felál-
lítása és az ingyenes tanszerekkel
való ellátás.

A felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF
távollétében a szerkesztésért
KÁROLY SÁNDOR
felel.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk
felelősséget.

ÉRTESÍTÉS!

Értesitem tisztelt megrendelői-
met, hogy Arad Str. Grigorie
Alexandrescu 1. sz. alatti lakatos
műhelyemet nem Bősörmenyi Já-
nos urnak adtam el, hanem
Schvaroz Rezső vette át.

Egyben felkérem megrendelői-
met, hogy Schvaroz urat, ki mű-
helyemet átvette és azt tovább ve-
zetni fogja, hozzám hasonló párt-
fogásba sziveskedjenek részesíteni.

Elekes József,
5144 épület és műlakatos.

FELHÍVÁSI

Elekes József ur lakatosműhe-
lyét átvettem, kérem esetleges hi-
telezőit, hogy követelésüket 3 na-
pon belül nálam jelentsék be.

Schvaroz Rezső,
5145 Strada Grigorie Alexandrescu
(Bercsenyi Miklós-u.) 1

ÉRTESÍTÉS!

Tisztelt üzletfeleimet értesítem,
hogy Braun Jenő ur a Thau és
Braun Arad, Boulevard Regele Fer-
dinand 63—65. cégből barátságos
úton kivált. — Az esetleges hitele-
zőket három napon belüli jelentke-
zésre felhívom, azontul figyelembe
nem vétetnek.

Az üzletet saját cégem alatt to-
vább vezetem. 5151

Tisztelettel

Özv. Thau Mórné.

Megnyílt a „Gaby“ szalon!

Arad, Bulv. Reg. Ferdinand No. 11.

(volt József főherceg-ut.)

Ócska kalapokat legújabb model
szerint alakít és tisztít, a legju-
tányosabb árban. 5137

ZONGORÁKAT

kerekek megvételre hely-
ben és vidéken. MELIS,
zongorakészítő Arad,
Str. Pompiliu 21. (Kasza-u.)

Belvárosi üzletes sarokház

1 háromszobás és 1 egyszobás
lakással, erős téglapépület 350
ezer lejtért eladó. Kiszé-
rőlagos megbízott

Györfly Mureș-irodája Arad, Strada
Unirei (Fábián Gábor-ucca.) 15190

Aradon

Str. Episcopul Radu 23.

(Magyar- és Osiky-ucca sarok)
modern üzletház, régi másodosz-
tályú vendéglővel, korlátlan ital-
méréssel, üzleti berendezéssel, 3
szobás lakással eladó. Azonnal
átvehető. Értekezni a háztulajdo-
nossal ugyanott. 5136

Pénzkölcsönöket

banktól, legelőnyösebb tel-
télésekkel folyósítottak:
H A A S Z Irodája Arad,
Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-ucca) 12.

INGYEN!

tudomására hozom mindenkinek, hogy a
rossz villanyegőket becsoréltam ujakra,
képkeretezést és ablaküvegezést olcsón
vállalok. törött üveg és porcellán tár-
zyak szakaszról ragasztása, külön ragasztó
is kapható. Schvaroz Üveges Arad, a zsidó
templom mellett. 8543

Friss tejás állandóan kapható

a legelőcsőbb napi árban

Arad, Piata Catedralei
(Tökölly-tér) 14. szám alatt.

Lótszám redukálás hivatalnok,
folytán elbocsájtott okleveles tanító, róm. kath. vallásu,
ki a magyar és német nyelvben
teljesen jártas, 46 éves, nős,
bármily alkalmazást vállal.
Szives megkeresések „W. M.“
Jimbolia BOHN téglagyár
címe kéretnek. 5132

Őszi felöltő és ruha-
ujdonrágok megérkeztek

Iuliu PLESZ Gyula
központi ruha és felöltőruházában Arad. A színház hátsó bejáratával szemben

**Legolcsóbb
bevásárlási forrás!**

A hölgy közönség szíves tudomására hozom, hogy többoldali kívánságnak engedve ismét raktáron tartok legdivatosabb női felöltő öostüm és téli kabát szöveteket, s így azon kellemes helyzetben vagyok, hogy nemcsak a megrendelő által hozott anyagból, hanem saját jó minőségű szövetemből is készítek mérték utáni megrendelésre felelősség mellett igen szolid áron ruhákat, öostümöket, őszi és téli kabátokat.

Varga női szabó Arad.
Strada Eminescu (Deák F.-u.) 10. sz.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudnivaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirteljes ára hétköznap 3 lej — banl, vasárnap 4 lej. — Vastagabb betűvel 6 lej, illetve 8 lej. — A vastagabb betűvel kívánt szavakat aláhúzással kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. — A legolcsóbb hirdetés ára 10 szóból hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A hirdetésfelvétel fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetése szövegét, amelyek tartalmánál fogva eredeti alakjában nem közölhető, azt minden egyes esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon utján is fogadjuk, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

ROKANT vagy nyugdíjas, nagy jövedelmű foglalkozást nyerhet Löbl hírlap-irodájában Arad. 100

FUTÓS LEANY, VAGY FIU azonnal felvétetik. Arad, Str. Consistorului 12. sz. (Batthyány-u.) I. em., jobbra. 1000

FŐMOLNÁRI állást keres 45 éves tanult szakember, bűrmikori belépésre, az összes őrlési rendszert, az összes malomgépek kezelését érti. Nagy Ferenc főmolinár Vecsenova (Torontálmegeye). 4971

IRODISTANO némi gyakorlattal vidéki nagy gyárvállalatnál alkalmazást nyerhet. Ajánlatok fizetési feltételek megjelölésével küldendők. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5101

IRODISTALEANY, kinek jó kézirása van, alkalmazást nyerhet. Ajánlatokat „1500” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kérek. 5113

IDŐSEBB villanyszerelőt, aki a légvezeték szerelésében is jártas, azonnali belépésre keres az aradi villanytelep. Aki egyszerűsített sofför is, előnyben részesül. 5119

PÉNZTÁRKEZELÉSEN, irodai teendőkben, könyvelésben jártas és gépirásban perfect irodistanó, állást keres. Ajánlatokat „Szorgalmas” jellegre az Aradi Közlöny kiadójába kér. 5128

PERFEKT NÉMETI-MAGYAR volt tanító, KAUCIÓKÉPES, irodai, könyvelési, tanítási vagy bizalmi foglalkozást keres. Leveleket továbbít Molnár portás Abkenzi autogarázsánál, vagy az Aradi Közlöny kiadóhivatala „Kaucióképes” jelige alatt. 5134

ÜGYES szobaleány kerestetik. Arad, Str. Consistorului (Batthyány-ucca) 11. II. emelet. 5133

JOBE LEANY vagy asszony kerestetik tanírára, közel Aradhoz, ki háztartásban segédkezne, főzést vállalna. Irásbéli ajánlatokat: Koncz tisztaság Arad 2. számú postahivatal. 5150

MOLNÁRSEGEDET azonnali belépésre keresek. Fizetés havi 1500 lej és ellátás. Cim Szedlák Mátyás Sikula, u. p. Boros-Inea. 5138

PERZSASZÖNYEG SZÖVEST olcsón válnak, nagy gyakorlattal rendelkezem. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5139

TANULÓ és tanulóleányok fizetéssel felvétetnek Butskó Béla paszományos és gumabőr műhelyében Ség, Str. Apraui Furice 24. sz. (Szilágyi Dezső-ucca). 5143

GYAKORLOTT fűtőt keresünk. Jelentkezni „Resinol” Vegyipar r.t. Aradul-Nou (Ujarad). 10266

FLARUSITONÓ gyakorlattal bíró, felvétetik. Tejszárók Arad, Str. Crisan 8. sz. 10268

KÖNYVELÉSEN jártas irodistanó állást keres. Megköszönéseket „Állandó 1” jellegre Mosse hirdetőbe Arad kér. 10287

ELSŐRENĐŰ ASZTALOSGÉDEK és tanoncok felvétetnek Czeiler és Szathmáry asztalosáru gyárában Aradon. 5149

Lakás.

UGCAI eleveus, parkettás butorozott szoba kiadó. „Uranul” iroda Arad, főpostával szemben. 16105

Vétel és eladás.

KÉT LÓERŐS 2x110 voltos villanymotor 2 fázisu eladó vagy átcserebiném 1x110 voltosra. Megtekinthető Arad, Str. Loc. Joan Sava 3. (Kiss-u.) 10267

RÓVID KERESZTHUROS ZONGORA, hegedű, Biedermayer varró asztalkák, antik órák, olcsó háló, ebédlő, uri szoba, szalon berendezések, bégarniura, vitrin, vitrin tárgyak, fotelok, rézgy, különböző butordarabok, sülyeszíthető Singer varrógép, 7 fókos szekrény, perzsaszőnyegök, 12 személyes abrosz, új férfi és női cipők, felöltők, utazó bunda, kávécsészék, díszítárgyak, gyermekkosci, store stb., igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistorului 12. (Batthyány-ucca) I. e., jobb. 1000

EGY betegelő kocsit jutányos áron eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5141

KITŰNO rövid, fekete, keresztthuros zongora eladó. Arad, Str. Caragiale (Csiky Gergely-ucca) 19. 16105

HAT HETES spitz kölyök kutyák eladók. Cim Mahlerné Arad, Str. Cuza Voda 59. 5146

ELONYÓSEN értékesítheti eladni szándékolt butorait, szőnyegeit, háztartási cikkeit, antik tárgyait stb., ha eljuttatja sürgősen Arad, Str. Consistorului 12. (volt Batthyány-ucca, I em., jobb. o.d.) alá. 1000

EZÜSTÖT, antik butort magas áron veszek, két új angol fotel 6000 leiert eladó. Biedermayer garniura restaurálva 18.000 lej Salon Artistique Arad. 2601

BUTORLERAKATBAN legolcsóbb áron kaphatók: ebédlők, hálószobák, Arad, Str. Eminescu (Deák Ferenc-u.) 3. és Strada Moise Nicoara (Petőfi-u.) 9. 130

MODERN butorok, valódi perzsa- és szmirnaszönyegök, műtárgyak, ékezerék, női szilkszinbunda és perzsakabát közeli vidéki városban, hagyatéki árverésen eladának. Cim szívesérből M. Klein jun. könyvkereskedésében Arad. 5128

MACULATURA PAPIR 5 kilgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában. 500

Ingatlan.

MAGÁNHÁZ jutányos áron eladó. Hajas Muresel (Zsigmondháza). 5127

SAROKHÁZ üzlethelyiségnek is alkalmas, három szoba, konyha, azonnal elfoglalható lakással, a belvárosban, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5147

Uzletek.

KÉT RAKTÁRHELYISÉG műhelynek is alkalmas padlással kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 5131

Oktatás.

ROMAN ORAKAT VENNÉK a nyelvet tökéletesen bíró intelligens uriembertől, aki egyszersemint a tűzérégi anyagból jövőre előkészítene. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1454

TANAR privátórákat ad, román és minden vizsgára előkészít. Cimoket az Aradi Közlöny kiadójába kér. 5123

Ellátás.

KÖZÉPISKOLAI tanulókat teljes ellátásra elfogad kéttagnu uricsalád iskolák közölsében. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5112

Különfele.

ELVESZETT PÉNZTÁRCA vasárnap délután az ujaradi Csakakovics-féle kerthelyiségben. Megtalálójja a pénztárcát pénzzel együtt megtarthatja, csak a Fromátka névre szolo stb. iratokat sziveskedjon a Löbl hírlapirodájában Arad leadni. 5148

Belvárosi

modern emeletes bérház, novemberre elfoglalható 3 szoba, fürdőszobás lakással, nagy udvar és hatalmas gyümölcsöskerttel 900 ezer leiert eladó. Toher 200 ezer lej évi 16% kamattal. Megbizott: Uranul-iroda. Arad. főpostával szemben.

Külvárosi

villaszerű magánház, átvehető 3 szoba, fürdőszobás lakással, istálló, nagy udvar és nagy gyümölcsöskerttel 450.000 leiert eladó. — Megbizott: „Uranul” iroda Arad. főpostával szemben

Jó karban lévő

35 lóerős „BENZ” tura-autó olcsón eladó.

Cim: 5142

az Aradi Közlöny kiadójában.

Pénzét dynamokat, electro motorokat jótállás mellett nem dobja ki, mert Kádár János Arad, Str. Simion Balint (Desszefy-ucca) 5. szám.

Fiúk és leányok részére: Diák- és Intézeti sapkák Schaffer Henrik cégnél
bármely kivitelben, legjobban, leggyorsabban és legjutányosabban szerezhetők be
ARAD legrégibb és legmegbízhatóbb sapkakészítő vállalatnál: Arad, Boulevard Regina Maria No. 25.

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépen. Kiadóhivatalos: Aradi nyomdavállalat.

Kóstolja meg! és csak terjeszse a hírt, hogy a legjobb hegyi borok Babucz Lajos „Mókus” vendéglőjében Aradon, Calea Saguna és Numa Pompiliu (Varjassy Lajos és Kacznacca) sarok, kaphatók. 5059

Feltűnő olcsó földeladás!

140 hishölj, legjobb buzatermő föld, köből épül: 6 szobás lakházzal, gazdasági épületekkel, a várostól pár kilométer távolságra, I. oszt. országot monón. 1.600.000 leiert eladó, október 1-én átvehető.

Kizárólagos megbizott: Haasz-irodaja Arad, Str. Eminescu (v. Deák Ferenc-u.) 12.

5 szobás parkettás lakás, mellékhelyiségekkel, belvárosban 3 évi időtartamra kiadó. — Haasz-irodaja Arad, Strada Eminescu 12. (volt Deák Ferenc-ucca) 16364

Bányavárosban

nagyforgalmu kávéház, szálloda és étterem teljes berendezéssel, előnyös fizetési feltételek mellett betegség miatt olcsó áron eladó. Megbizott Haasz irodaja Arad. Str. Eminescu (volt Deák Ferenc-ucca) 16566 12. szám.

Kisebb villa, vagy középnyagcsú bérház
készpénz fizetés mellett megvételre kerestetik. Egy szabad lakás modern kényelemmel megkivántatik. Ajánlatokat „A. Z.” jelige alatt az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérek. 5086

Nr. 264—1925.

HIRDETMÉNY

A Feketekőrösi ármentesítő társulat tulajdonát képező kotrógép, a hozzátartozó felszerelési tárgyakkal együtt

1925. évi szeptember hó 22-én, kedden délelőtt 10 órakor, a társulati irodában, magánjellegű nyilvános árverésen el fog adatni.

A kotrógép hajótteste a Felfogó Csatornában, a tulcai uti hid mellett, — a hozzátartozó szerelvények és felszerelések — ugyanott az őrház telepen megtekinthetők.

Az árverésre vonatkozó feltételek, valamint a kotró tervrajza és iratai, a régi és jelenlegi leltára megtekinthető a hivatalos érák alatt d. e. 8—2-ig, a Feketekőrösi ármentesítő társulat irodájában Salonta, Calea Reg. Maria 17. szám. 5103

Salonta, Ia 1. Sept. 1925.

Directiunea Sindicatului „Crişul-negrú.”